

21 ieteikums naida apkarošanai sabiedrībā

Pilsoņu definētā problēma

Trīs nedēļas nogalēs mēs Eiropas pilsoņu panelīdiskusijā par naida apkarošanu sabiedrībā, kurā piedalījās 150 pēc nejaušības principa atlasīti pilsoņi no 27 ES dalībvalstīm, apspriedām, kā apkarot naidu mūsu sabiedrībā. Lai gan mūsu izcelsme un pieredze atšķiras, tomēr mums ir kopīga izpratne par šo problēmu. Panelīdiskusijā tika atzīts, ka ir dažādi cēloņi un virzītājspēki, kas veicina naida pieaugumu un noturību mūsu sabiedrībā, un vienlaikus tika uzsvērtā sarežģītā emocionālo, sociālo un ekonomisko aspektu mijiedarbība.

- **Konflikti un vēstures mantojums.** Vēsturiskie un pašreizējie konflikti var izraisīt to, ka naidis tiek mantots no paaudzes paaudzē. Eiropas sarežģītajā vēsturē šo ciklu ir veicinājis katrs konflikta, kara un ģeopolitiskās spriedzes gadījums. Bez aktīviem centieniem novērst un dziedināt šīs brūces konfliktu veicinātais naidis turpina dzīvot, draudot ar nebeidzamu naidīguma un šķelšanās ciklu.
- **Ekonomikas un sociālā krīze.** Straujas sociālās un kultūras pārmaiņas būtiski sekmē sajūtu, ka kaut kas ir zaudēts un esam nelabvēlīgākā situācijā, bet tas izraisa naida saasināšanos. Tas var būt vērsts pret daudzām grupām un iedzīvotājiem, kuri tiek vainoti ekonomikas un sociālajā krīzē. Sociālie, politiskie un ekonomiskie faktori ne vien rada nevienlīdzību, bet var būt arī spēcīgs nedrošības un baiļu sajūtas dzinējspēks.
- **Politika un atbildība.** Visiem politiķiem un sabiedrībā pazīstamām personām ir uzticēta liela atbildība par naida jautājumu risināšanu un tā apkarošanu, taču viņi paši var uzkurināt naidu, nepienācīgi izturoties pret etniskām grupām un izmantojot nacionālismu, kā arī šķelšanos un populismu personīga labuma gūšanai. Politiķi un sabiedrībā pazīstamas personas gan ES, gan ārpus tās var izmantot naida runu, lai veicinātu teritoriālās ambīcijas un deleģitimētu demokrātiju. Šķelšanās padziļinās, ja par prioritāti tiek noteikti skaļi argumenti, nevis pamatots diskurss un apspriešanās, tādējādi veicinot ekstrēmus viedokļus un savvērestības teorijas.
- **Mediji, maldinoša informācija un atbildība.** Aizvien plašāk sastopamo “mēs pret viņiem” pretnostatījumu un naidu pret dažādām grupām, bieži vien dzenoties pēc peļņas, saasina tradicionālie mediji un sociālie tīkli. Tradicionālie mediji var apzināti maldināt un izplatīt naidīgus vēstījumus. Sociālajos tīklos naida runas un diskriminācijas izplatīšanā būtiska nozīme ir anonimitātei un algoritmu manipulācijām. Šie tīkli kalpo kā maldinošas informācijas un stereotipu nostiprināšanas kanāli, jo īpaši pret sievietēm un jauniešiem, kuri tiešsaistē ļoti bieži saskaras ar aizskarošu izturēšanos. To vēl vairāk pastiprina tīklu un lietotāju atbildības trūkums.
- **Bara instinkts, aizspriedumi un neiecietība.** Cilvēka dabai ir raksturīga vēlme piederēt pie kādas sociālās grupas vai iekļauties kādā dinamikā, justies “tāpat kā visi”. Šī vēlme dažkārt var būt tik spēcīga, ka tā noved pie naida un neiecietības izpausmēm, pie “mēs pret viņiem” sajūtas pret “citādo”. Šī neuzticēšanās un naida dinamika īpaši skar personas un grupas, kas ir neaizsargātas savas etniskās piederības, migrācijas statusa, reliģijas, dzimuma, seksuālās orientācijas, invaliditātes, ģimenes stāvokļa un sociālekonomisku faktoru dēļ. Nepietiekama izglītība par dažādām identitātēm, kultūrām, iecietību, diskusijām un komunikāciju, kā arī uzticamas tiešsaistes

informācijas trūkums var pastiprināt pārpratumus, nostiprināt aizspriedumus un izraisīt naidu.

Šie naida cēloņi un virzītājspēki ietekmē visus mūsu sabiedrības slāņus. Mēs, 27 Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi ar dažādu izcelsmi un pieredzi, uzskatām, ka naida apkarošana Eiropā un visā pasaulē ir prioritāte. Mūsu kopīgā atbildība ir novērst visu veidu naida izpausmes un reaģēt uz tām individuālā, sabiedrības un institucionālā līmenī, pamatojoties uz mūsu kopīgajām ES vērtībām un pamattiesībām, t. i., mieru, brīvību un vienlīdzību. Tāpēc iesakām rīkoties dažādās jomās, lai aizsargātu šīs pamattiesības, novērstu diskrimināciju, naidu un konfliktus, aizsargātu visneaizsargātākās personas un galu galā veidotu cieņpilnu un taisnīgu ES visiem.

Galīgie ieteikumi

Turpmākie ieteikumi tika sagrupēti šādās piecās grupās:

- sistēma reaģēšanai uz naida noziegumiem un naida runu,
- mediju un politikas nozīme,
- digitālā joma un tehnoloģijas,
- izglītība,
- pilsoniskā līdzdalība un sociālā iekļaušana.

Sistēma reaģēšanai uz naida noziegumiem un naida runu

1. ieteikums. Viena Eiropa, viena definīcija: kriminālatbildības noteikšana par naida runu

Iesakām Eiropas Komisijai izveidot daudzveidīgu darba grupu, lai atjauninātu un paplašinātu “nelikumīgas naida runas” kopīgo definīciju nolūkā uzlabot kriminālatbildības noteikšanu par šādās runas izplatīšanu. Pašreizējā definīcija, kas pieņemta 2008. gadā, ir vērsta uz rasismu un ksenofobiju, bet neietver citus naida veidus, piemēram, spējismu un diskrimināciju seksuālās orientācijas, dzimuma, vecuma u. c. dēļ. Šis novecojušais termins ir steidzami jāpārskata, lai atspoguļotu mūsu mūsdienu sabiedrības iekļaujošās vērtības.

Jaunai, visaptverošai definīcijai ir izšķiroša nozīme, lai nelikumīgas naida runas izplatīšanu padarītu par krimināli sodāmu nodarījumu visās ES dalībvalstīs. Šis pielāgojums nodrošinās visu naida runas veidu vienādu atzīšanu un vienādu sodu piemērošanu, tādējādi stiprinot mūsu apņemšanos veidot iekļaujošāku un cieņpilnāku sabiedrību.

Iekļaujot naida runu ES noziegumu sarakstā, mēs varam aizsargāt marginalizētās kopienas un aizstāvēt cilvēka cieņu. Šī iniciatīva nošķir nelikumīgu naida runu no vārda brīvības, nodrošinot līdzsvaru starp pamattiesībām un nepieciešamību apkarot diskrimināciju un naidu.

Pamatojums

Veicina sociālo kohēziju. Definīcijas atjaunināšana ar mērķi tajā iekļaut visus naida runas veidus sekmē tādas iekļaujošākas sabiedrības veidošanu, kurā ikviens jūtas cienīts un novērtēts. Tas veicina sociālo kohēziju un mazina šķelšanos, ko rada nekontrolēta naida runa.

Uzlabo juridisko skaidrību. Vienota definīcija visās ES dalībvalstīs novērš tiesiskās aizsardzības nekonsekvenci un nepilnības. Šī skaidrība nodrošina, ka naida runas pautēji tiek saukti pie atbildības neatkarīgi no tā, kurā ES valstī viņi atrodas.

Aizsargā marginalizētās kopienas. Definīcijas paplašināšana ar mērķi aptvert vairāk diskriminācijas veidu nodrošina labāku aizsardzību marginalizētām grupām, samazinot to pakļaušanu kaitnieciskiem un noniecinošiem izteikumiem.

Stiprina cilvēktiesības. Nosakot kriminālatbildību par visu veidu naida runu, ES stiprina savu apņemšanos ievērot cilvēktiesības un cieņpilnu attieksmi, saskaņojot tiesisko regulējumu ar mūsdienu līdztiesības un cieņas vērtībām.

Līdzsvaro brīvības. Šī pieeja rūpīgi nošķir naida runu no vārda brīvības, nodrošinot runas brīvības aizsardzību, bet vienlaikus novēršot tādus izteikumus, kas kūda uz vardarbību, izraisa naidu vai diskrimināciju.

Veicina empātiju un izpratni. Dažādu viedokļu iepazīšana un kriminālatbildības noteikšana par naida runu veicina empātiju un izpratni iedzīvotāju vidū, veidojot harmoniskāku un cieņpilnāku sabiedrību.

Šā ieteikuma īstenošana veidos taisnīgāku un saliedētāku Eiropu, kurā visi cilvēki neatkarīgi no viņu identitātes var dzīvot, nebaidoties no naida un diskriminācijas.

Ieteikums īsumā

- Izveidot daudzveidīgu darba grupu, lai izstrādātu visaptverošu “nelikumīgas naida runas” definīciju, kas ietver visus diskriminācijas veidus.
- Atjaunināt novecojušo 2008. gada definīciju, lai iekļautu visus naida runas veidus.
- Nodrošināt vienotu naida runas atzīšanu un sodu piemērošanu par to visā ES.
- Padarīt nelikumīgas naida runas izplatīšanu par noziedzīgu nodarījumu visās ES dalībvalstīs.

2. ieteikums. Eiropas efektīvas reaģēšanas protokols attiecībā uz paziņojumiem par naida noziegumiem

Iesakām izveidot skaidru un vienotu procedūru ziņošanai par naida noziegumiem visās ES dalībvalstīs. Šī juridiskā procedūra būtu efektīvi jāīsteno organizācijās, kas mijiedarbojas ar naida noziegumos cietušajiem. Ierosinām pārskatīt visus iepriekš ierosinātos un neefektīvos pasākumus un izstrādāt vienkāršu procesu, kas dotu cietušajiem un lieciniekiem iespēju droši ziņot par visiem noziegumiem, to vidū noziegumiem tiešsaistes platformās.

Pirmkārt, procedūrai būtu jānodrošina droši ziņošanas apstākļi gan naida noziegumos cietušajiem, gan lieciniekiem. Viņu drošības garantēšana var palielināt paziņoto noziegumu skaitu. Tas ietver juridiskus un psiholoģiskus aizsardzības pasākumus un, ja nepieciešams, fizisku aizsardzību pret personām, kas vēlas atriebties. Procedūra varētu ietvert arī darbu ar pārkāpējiem, kuri bieži vien iepriekš paši var būt cietuši no naida izpausmēm.

Otrkārt, procedūrā būtu jāiesaista visi nozieguma ziņošanas ķēdē iesaistītie dalībnieki, lai mazinātu sekundāras viktimizācijas un traumas saasināšanās risku.

Visbeidzot, šī procedūra būtu jāatbalsta ar atbilstošu tiešsaistes kanālu, kas paredzēts drošai ziņošanai par noziegumiem.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo tas palīdz novērst un/vai līdz minimumam samazināt cietušo personu sekundāro viktimizāciju. Procedūra ļaus ātri reaģēt un nodrošināt palīdzību cietušajiem, kā arī sniegt atbalstu un aizsardzību lieciniekiem. Šāda procedūra atvieglos arī ziņojumu saņemšo dienestu darbību. Ja procedūra izrādīsies efektīva, tas mudinās sabiedrību biežāk reaģēt uz noziegumiem un ziņot par tiem.

Ieteikums īsumā

- Izveidot skaidru un vienotu procedūru ziņošanai par naida noziegumiem visās ES dalībvalstīs.
- Pārskatīt visus iepriekš ierosinātos un neefektīvos pasākumus un izstrādāt vienkāršu procesu, kas dotu cietušajiem un lieciniekiem iespēju droši ziņot par visiem noziegumiem, to vidū noziegumiem tiešsaistes platformās.
- Ieviest tiešsaistes kanālu drošai ziņošanai par noziegumiem.

3. ieteikums. Valsts birojs naida apkarošanai dalībvalstīs

Iesakām katrā dalībvalstī izveidot neatkarīgu biroju naida apkarošanai. Ir vajadzīga spēcīga iestāde ar juridiskām pilnvarām un efektīvu komunikāciju, kas sniegtu reālu palīdzību cilvēkiem, izmantojot objektīvu un neatkarīgu sistēmu ziņošanai par noziegumiem.

Pirmkārt, birojs būs atbildīgs par juridiskā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanu ikvienam naida noziegumos cietušajam savā dalībvalstī ciešā sadarbībā ar NVO un pilsoņu komiteju. Birojs cietušajiem nodrošinās platformu efektīvai un drošai ziņošanai par naida noziegumiem.

Otrkārt, birojs cieši sadarbosies ar ES Augsta līmeņa grupu naida runas un naida noziegumu apkarošanas jautājumos vai līdzīgu grupu, lai pildītu savu misiju un nodrošinātu uzņēmumu, organizāciju un politiķu profesionālās ētikas kodeksu ievērošanu. Šī sadarbība palīdzēs radīt efektīvu un atbalstošu vidi cietušajiem. Turklāt birojs varētu sniegt informāciju un paraugprakses piemērus personām, kas vēlas saņemt konsultācijas. Biroja darbiniekiem vajadzētu būt amatā uz noteiktu laiku.

Treškārt, birojs izplatīs ES rīkus, programmas, mehānismus un materiālus par naidu, nodrošinot, ka tie sasniedz izglītības iestādes, administratīvās iestādes un plašu sabiedrību valsts un reģionālā līmenī. Lai to nodrošinātu, birojs sniegs apmācību dienestiem, kas pirmie reaģē uz ziņojumu.

Visbeidzot, birojs apkopos datus par naida noziegumiem, lai izstrādātu efektīvus risinājumus iedzīvotāju nākotnes vajadzībām.

Pamatojums

Mūsu polarizētajā sabiedrībā ir palielinājies naida noziegumu skaits, pasliktinot cilvēku labbūtību. Lai novērstu naida noziegumus, reaģētu uz tiem un rūpētos par cietušajiem, ir jāizveido efektīvas iestādes un mehānismi. Turklāt katrs noziegums sākas ar domu vai vārdu. Lai nodrošinātu izglītošanu par cieņu un palielinātu izpratni, ir jāizveido īpaša iestāde, kas

novērš naida noziegumus un atbalsta cietušos, jo īpaši tāpēc, ka šāds birojs vienkārši vēl nepastāv, bet ir ļoti vajadzīgs.

Ieteikums īsumā

- Radīt efektīvu un atbalstošu vidi cietušajiem.
- Izveidot neatkarīgu biroju naida apkarošanai katrā dalībvalstī.

Īstenojot savu misiju, birojs cieši sadarbosies ar ES Augsta līmeņa grupu naida runas un naida noziegumu apkarošanas jautājumos vai līdzīgu grupu.

4. ieteikums. Apmācība par iecietību (T4T)

Iesakām ES nodrošināt pašreizējo mācību kursu par naida noziegumiem, naida runu un nevardarbīgu komunikāciju labāku atpazīstamību un popularizēt tos konkrētās mērķgrupās. Principā visām sociālajām grupām vajadzētu būt labāk izglītotām un attīstīt prasmes, kas nepieciešamas, lai cīnītos pret naidu. Tomēr uzskatām, ka ir īpaši svarīgi nodrošināt labāku apmācību personām, kas strādā publiskajā sektorā (piemēram, policijas vai sociālajiem darbiniekiem). Tieši šie cilvēki bieži vien ir pirmie, ar kuriem pēc naida izpausmju piedzīvošanas saskaras cietušie un ietekmētās personas. Īpaši svarīgi ir tas, lai ierēdņi spētu šo problēmu risināt un pret cilvēkiem izturēties iejūtīgi. ES dalībvalstīs ierēdņiem būtu jāpiedāvā regulāras apmācības, kas varētu notikt gan klātienē, gan tiešsaistē. Satura veidotāji ir vēl viena svarīga mērķgrupa gan kā dalībnieki, gan kā apmācību vēstnieki. Tiem ir būtiska ietekme uz gados jaunākām mērķgrupām, un tie darbojas kā multiplikatori. Cilvēkiem, kas strādā publiskos amatos ES, būtu jārada labs piemērs un arī jāpiedalās šajā apmācībā. Lai apmācību iespējas būtu pieejamas plašākai sabiedrībai, to reklamēšanā varētu iesaistīt arodbiedrības vai citas organizācijas. Sludinājumus varētu ievietot arī vietējos laikrakstos. Dalībnieki saņemtu sertifikātu par sekmīgu apmācības pabeigšanu, ar kuru viņi citiem var apliecināt savu iegūto kompetenci naida apkarošanas jomā.

Pamatojums

Naida piramīda sākas ar stereotipiem un klišejām, kas ir mūsu prātos. Tos veicina naida runa. Tāpēc ir svarīgi pievērsties problēmas saknei. Apmācības ietekmē ne vien to dalībniekus, bet arī apkārtējos cilvēkus. Mācību kursi ir svarīgs papildinājums formālās izglītības programmām (piemēram, izglītībai skolā vai universitātē). ES jau tagad piedāvā daudzas labi novērtētas programmas un mācību materiālus. Tomēr tos ir grūti atrast. Lai nodrošinātu, ka izstrādātās programmas ir patiesi efektīvas un ilgtspējīgas un ka tās sasniedz mērķgrupu, tās ir labāk jāreklamē. Svarīga ir arī koncentrēšanās uz cilvēkiem publiskajā sektorā, jo joprojām ir pārāk daudz gadījumu, kad skartajām personām ir bijusi negatīva pieredze ar valdības aģentūrām.

Ieteikums īsumā

- Reklamēt pastāvošos ES mācību kursus par naida noziegumiem, naida runu un nevardarbīgu komunikāciju, jo īpaši publiskā sektora darbinieku un satura veidotāju vidū.
- Nodrošināt regulāru klātienē un tiešsaistē apmācību ierēdņiem, lai viņi varētu iejūtīgi un efektīvi risināt ar naida izpausmēm saistītus jautājumus.
- Iesaistīt arodbiedrības un vietējos laikrakstus, lai palielinātu izpratni un līdzdalību mācību programmās.
- Izdot dalībniekiem sertifikātus, lai publiski apliecinātu to kompetenci ar naida izpausmēm saistītu jautājumu risināšanā.

5. ieteikums. Publiska kampaņa lielākai izpratnei par naidu un pastāvošajiem pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ar ko to apkarot

Iesakām ES īstenot publisku kampaņu par (gan tiešsaistē, gan bezsaistē sastopamu) naida izpausmju bīstamību, cēloņiem un pasākumiem to apkarošanai, lai palielinātu izpratnes līmeni un izglītotu par to izplatību un bīstamību. Vienlaikus tā informētu par dažādajām ES iniciatīvām, kas vērstas pret naidu, un par cietušajiem pieejamajiem atbalsta kanāliem un pasākumiem. Lai pret naidu vērstās kampaņas padarītu pēc iespējas efektīvākas, iesakām skaidri definēt un precizēt mērķgrupas, pieeju, kanālus un saturu. Kampaņā:

- būtu jāvēršas gan pie plašākas sabiedrības, gan konkrētām un svarīgām grupām (piemēram, cietušajiem, naida paudējiem, bērniem);
- būtu jāveido šīm dažādajām grupām un dažādu ES dalībvalstu kontekstam pielāgoti pozitīvi un saprotami vēstījumi, izmantojot katras dalībvalsts kontekstam pielāgotu pieeju;
- būtu jāuzsver, ka visiem ES iedzīvotājiem ir pienākums vērsties un cīnīties pret naidu, ar ko viņi saskaras savā dzīvē, un jānodrošina praktiski rīki un informācija par to, kā viņi to var darīt;
- pret naidu vērstu vēstījumu izplatīšanai būtu jāizmanto gan tradicionālie, gan netradicionālie komunikācijas kanāli bezsaistē un tiešsaistē, lai sasniegtu dažādas sabiedrības apakšgrupas ar efektīvāku un lietotājdraudzīgāku kanālu starpniecību;
- būtu jāiesaista tradicionālie un sociālie mediji, kā arī ietekmētāji un jāņem vērā cietušo viedoklis gan šo vēstījumu sagatavošanā, gan izplatīšanā, lai nodrošinātu, ka tie ir efektīvāki un sasniedz pareizos cilvēkus.

Pamatojums

Lai gan mums jau ir dažādas pret naidu vērstas sistēmas ES līmenī, nav darīts pietiekami daudz, lai informētu Eiropas iedzīvotājus par šīm iniciatīvām. Lielākā daļa ES iedzīvotāju nezina, kādas programmas, iniciatīvas un noteikumi pastāv gan ES, gan valstu līmenī. Ziņojumos, ziņās un diskusijās par naidu galvenā uzmanība tiek pievērsta naida izpausmju gadījumiem un tam, kas nav kārtībā; tas ir svarīgi, bet uzbur nomācošu un neobjektīvu ainu. Tāpēc vajadzētu būt arī pozitīviem ziņojumiem par to, kā tiek apkarots naidis, kā arī praktiskiem ieteikumiem par to, kā cilvēki var pret to vērsties.

Iesakām īstenot izpratnes veicināšanas kampaņu, nevis pieņemt saistošus tiesību aktus vai profesionālās ētikas kodeksu attiecībā uz to, ko ietekmētāji un profesionālie mediju kanāli drīkst teikt, jo šādu pieeju varētu uztvert kā cenzūru un tā varētu radīt pretreakciju un neapmierinātību starp cilvēkiem ar atšķirīgiem uzskatiem, kā arī plašākā sabiedrībā. Koncentrēšanās uz informēšanu un izpratnes veicināšanu ļautu iedzīvotājiem izprast šā temata nozīmīgumu un sagatavot viņus tā, lai viņi varētu palīdzēt īstenot risinājumus un vērsties pret naidu savā dzīvē.

Specifikācijas

Mērķgrupas. Šajā izpratnes veicināšanas kampaņā ir svarīgi uzrunāt plašas sabiedrības grupas, lai mainītu sabiedrības viedokli un nodrošinātu, ka viedokļu un uzvedības pārmaiņas ir noturīgas. Tas nodrošinās arī, ka cilvēki, kuru vērtībās jau tagad ietilpst vērtībās pret naida izpausmēm, turpina attiecīgi rīkoties. Vienlaikus, lai nodrošinātu, ka šīs kampaņas ir efektīvas un ietekmīgas, ir svarīgi kampaņas un vēstījumus pielāgot dažādām mērķgrupām, piemēram, cietušajiem, sabiedrotajiem, bērniem, vecākiem, skolotājiem un naida paudējiem.

Paskaidrojot naidīgu emociju iemeslus, mēs varam palīdzēt cilvēkiem, kuri varētu paust naida runu vai naidīgi rīkoties, izprast gan savus motīvus, gan savas rīcības ietekmi. Kampanām vajadzētu būt arī valodās, kas nav ES valodas, lai sasniegtu cilvēkus, kuri nerunā tās valsts valodā, kurā viņi dzīvo.

Kanāli. Lai izglītotu iedzīvotājus par to, kas ir aizliegta un kaitējoša naida runa un kāda uzvedība tiek atbalstīta, kā arī par dažādām iniciatīvām un pasākumiem, kas jau tiek veikti ES, būtu jāizmanto plašs kanālu klāsts. Papildus sociālajiem medijiem, TV kanāliem un filmu uzņemšanai kampanā būtu jāizmanto plašs radošu, neparastu un uzmanību piesaistošu bezsaistes līdzekļu klāsts, to vidū informācijas stendi, dažādi laikraksti, specializētas publikācijas par šo tematu (iespējams, bezmaksas), reklāmas automašīnas, radio, metro / sabiedriskā transporta ekrāni, skrejlapas lielveikalos, iepirkumu čeki (kā tos izmantoja Austrijas kampanā, kas vērsta uz vardarbību pret sievietēm) un līdzīgi pasākumi. Piemēram, visā ES bez maksas varētu pārraidīt filmu par šo tematu. Vēl viena svarīga pieeja ir izpratnes veicināšanas kampanās iesaistīt ietekmētājus, piemēram, aktierus, dziedātājus un medijos populārus cilvēkus, lai uzrunātu jaunākas paaudzes un citas auditorijas, izmantojot tām piemērotus formātus. Turklāt iesakām šo vēstījumu izstrādē un izplatīšanā sadarboties ar ietekmētājiem, kuri paši ir cietušie.

Saturs. Lai nodrošinātu, ka kampanas ir labi sagatavotas, satura izstrādē būtu jāiesaista dažādu jomu (reklāmas, psiholoģijas, cietušo apvienību u. c.) speciālisti un daudzveidīga fokusa grupa, ko veido kampanas dažādās mērķgrupas (cietušie, ietekmētāji, jaunieši u. c.). Kampanas būtu jāpielāgo tā, lai tās vērstos pret dažāda veida naida izpausmēm, piemēram, naidu pret minoritātēm, imigrantiem, personām ar invaliditāti, *LGBTQI+*, romiem un ebrejiem. Tās jāpielāgo arī situācijai dažādās ES valstīs un jābalsta uz pastāvošajām iniciatīvām un pasākumiem. Tajās būtu jāuzsver arī pozitīvi vēstījumi, kas popularizē tādu ES, kurā nav naida, un informē par pastāvošajiem efektīvajiem pret naidu vērstajiem pasākumiem un iniciatīvām. Valstu ziņu raidījumos vajadzētu būt arī lielākam skaitam reportāžu par ES iestāžu darbībām, diskusijām un iniciatīvām.

Pieeja. Šai kampanai vajadzētu būt piesaistošai un asprātīgai, lai patiešām sasniegtu un mainītu cilvēkus (pretstatā tam, kā vairums iedzīvotāju uztver lielāko daļu ES kampanu). Tai būtu jākoncentrējas arī uz iedzīvotāju tiešāku iesaistīšanu. Piemēram, ES varētu izsludināt publiskus konkursus vai balvas, kuru mērķis būtu piesaistīt iedzīvotāju priekšlikumus par radošu un efektīvu pieeju kampanai. Turklāt kampanai būtu jāveicina brīvprātīgais darbs un pilsoniskā līdzdalība. Pēc brīvprātības principa jāiesaista dažādas ieinteresētās personas, piemēram, cilvēki, kam ir iespējas dalīties ar saviem personīgajiem stāstiem, lielie uzņēmumi vai mediji. Piemēram, vadītāji varētu strādāt ar neaizsargātām sabiedrības grupām un savest kopā cietušos. Jānodrošina šo mērķu sasniegšanai nepieciešamie cilvēkresursi un finanšu resursi. Kampanas varētu būt vērstas arī uz sportistu un sporta auditoriju izpratnes veicināšanu, iesaistot klubus, medijus un politiķus, lai risinātu naida runas problēmu. Aicinām pieejā izmantot vairāk radošuma, jautrības un piesaistošus elementus. Piemēram, varētu rīkot kampanu ar logotipu “makaroni pret naidu”, uz makaronu vai citu pārtikas produktu iepakojuma (vai arī – uz tualetes papīra iepakojuma) – atkarībā no tā, kādi produkti katrā dalībvalstī ir vispopulārākie, – uzdrukājot kvadrāt kodu, kas ved uz informāciju par iniciatīvu.

Ieteikums īsumā

- Kampanas mērķauditorijai vajadzētu būt gan plašākai sabiedrībai, gan konkrētām un svarīgām grupām (piemēram, cietušajiem, naida paudējiem, bērniem), un tajā būtu jāizmanto šīm dažādajām grupām un dažādu ES dalībvalstu kontekstam pielāgotu vēstījumu kopums.
- Kampanā būtu arī jāuzsver, ka visiem ES iedzīvotājiem ir pienākums vērsties un cīnīties pret naidu, ar ko viņi saskaras savā dzīvē, un jānodrošina praktiski rīki un informācija par to, kā viņi to var darīt.
- Pret naidu vērstu vēstījumu izplatīšanai būtu jāizmanto gan tradicionālie, gan netradicionālie komunikācijas kanāli bezsaistē un tiešsaistē, lai sasniegtu dažādas sabiedrības apakšgrupas ar efektīvāku un lietotājdraudzīgāku kanālu starpniecību.
- Būtu jāiesaista tradicionālie un sociālie mediji, kā arī ietekmētāji un jāņem vērā cietušo viedoklis gan šo vēstījumu sagatavošanā, gan izplatīšanā, lai nodrošinātu, ka tie ir efektīvāki un sasniedz pareizos cilvēkus.

6. ieteikums. Reklāmu atbalsts naida izpausmju apkarošanā

Iesakām apsvērt šādu komunikācijas stratēģiju naida apkarošanai:

- īsas īsziņas par iekļautību visiem iedzīvotājiem ar viņu piekrišanu (piemēram, saņemšana reizi nedēļā/mēnesī);
- iekļautību reklamējoši plakāti autobusu pieturās;
- lieli informācijas stendi tiem, kuri ir noguruši no sociālajiem medijiem, piemēram, ES vēlēšanu informācijas stendu izmantošana pozitīvu vēstījumu nodošanai par naida runas apkarošanu;
- *Google ads* radīšana (ar auditorijas piekrišanu) par naida apkarošanu;
- pret naida izpausmēm vērstiem vēstījumiem paredzētu emocijzīmju un mēmju radīšana;
- pozitīvas piezīmes, kas pievienotas pastāvošiem oficiālajiem vēstījumiem (piemēram, valdības dokumentiem);
- izpratni veidojoši videomateriāli, kas tiek atskaņoti televīzijā vai kinoteātros pirms filmas (kad vien iespējams, izmanto pozitīvo pastiprinājumu);
- sporta pasākumu (piemēram, Olimpisko spēļu vai Pasaules kausa izcīņas) atklāšanas ceremoniju izmantošana izpratnes veicināšanai. Viens no šādiem vērtīga un sirsnīga satura piemēriem ir Londonas olimpiskajās spēlēs izmantotais video ar karalieni un lācēnu Padingtonu;
- garāki sporta pasākumos atskaņoti video, kas piesaista ar to, ka video piedalās attiecīgais spēlētājs (piemēram, futbola spēlēs – futbolists);
- kampanas ar populāriem cilvēkiem/ietekmētājiem (kā *Pommeliers* Beļģijā) ar mērķi palielināt izpratni par naida jautājumiem.

Pamatojums

Rezultāts būs:

- veselīgāka un drošāka sociālo mediju vide, cita veida sociālie mediji – tādi, kuros ir vairāk interpersonālās komunikācijas;
- veselīgāka, labāk informēta un laimīgāka sabiedrība;
- labāka un mazāk polarizēta Eiropa;
- tādi apstākļi, kas ļauj izvairīties no eskalācijas un paraudzīties uz lietām plašākā kontekstā.

Ieteikums īsumā

- Holistiski komunicēt ar visām vecuma grupām digitālajos kanālos, lai veicinātu empātiju pret dažādas izcelsmes un pieredzes grupām/personām, viņu iekļaušanu un pieņemšanu.
- Komunikācijas ekspertiem jāveido dažādām platformām un dažādām mērķgrupām paredzēts saturs un stratēģija.
- Komunicēt netieši/nojaušami, piemēram, izmantot pogu "cienu", līdzīgi kā uz augšu pacelta īkšķa emocijzīmi.

7. ieteikums. Izveidot ES mēroga platformu informācijas, resursu, pasākumu un atbalsta sistēmu apvienošanai naida apkarošanas jomā

Iesakām izveidot ES pārvaldītu platformu, kas būtu viegli pārlūkojama un nodrošinātu bezmaksas piekļuvi informatīviem materiāliem, piemēram, definīcijām, rakstiem, videomateriāliem un iniciatīvām, ko īsteno organizācijas, kuru darbs ir vērsts uz naida apkarošanu. Platformas stilam un struktūrai vajadzētu būt lietotājdraudzīgai. Attiecīgi tajā varētu iekļaut jauniešiem paredzētu sadaļu ar informāciju par problēmām, ar kurām viņi varētu saskarties ikdienas dzīvē, un praktiskiem padomiem. Galvenā uzmanība būtu jāpievērš pasākumiem, kas sekmīgi palīdzējuši cietušajiem, un visiem sabiedrības locekļiem paredzētiem praktiskiem padomiem par to, kā viņi var efektīvi atbalstīt cietušos, jo īpaši ikdienas situācijās, kad kļuvuši par lieciniekiem naidīgai rīcībai. Cilvēkiem vajadzētu būt arī iespējai sazināties ar citiem, kas saskaras ar līdzīgām problēmām, un atbalstīt viņus. Turklāt platformā varētu iekļaut Eiropas pilsoņu paneldiskusijas par naida apkarošanu sabiedrībā sniegto problēmas definīciju un ieteikumus un visus attiecīgos paneldiskusijas materiālus.

Lai nodrošinātu efektivitāti, mākslīgais intelekts var palīdzēt cilvēkiem dabiskāk mijiedarboties ar platformu un atrast attiecīgu saturu, piemēram, tas varētu sniegt norādījumus un ieteikumus cietušajiem un sabiedrotajiem un norādīt viņiem pareizos kanālus un organizācijas atbalsta saņemšanai. Turklāt platformā lietotājiem varētu būt paredzētas noteiktas iespējas sniegt konkrētas atsauksmes par to, kādi resursi ir noderīgi un kā to varētu vēl vairāk uzlabot.

Turklāt šai tīmekļvietnei vajadzētu arī dot cilvēkiem pamudinājumu, iespējas un spējas domāt par šiem jautājumiem kritiski, un tās saturs nedrīkstētu būt pārāk ierobežojošs vai sagatavots augstprātīgā tonī, jo tas varētu atbaidīt cilvēkus. Tas varētu būt īpaši svarīgi, lai mudinātu kritiski domāt un iegūt zināšanas naida paudējus vai cilvēkus, kas ir atvērtāki naidīgiem izteikumiem un vēstījumiem. Lai nodrošinātu vārda brīvību, veicinātu konstruktīvas diskusijas, īstenotu satura kontroli un novērstu eskalāciju, ir jānodrošina tīmekļvietnes atbalsta un moderatora funkcija.

Lieli sociālo mediju uzņēmumi varētu palīdzēt ieviest funkciju, ar kuras palīdzību lietotāji tiktu nosūtīti uz platformu, lai atrastu atbalstu, ja viņi uzskata, ka konkrēti ieraksti varētu būt naidīgi. Varētu būt programmas, kas veicina tīmekļvietnes ieteikšanu citiem, vai sistēmas, kas paredz balvas par tās reklamēšanu, un tām vajadzētu būt radošām un pievilcīgām dažādām iedzīvotāju apakšgrupām.

Pamatojums

Šā ieteikuma mērķis nav izveidot platformu, kas aizstātu līdzīgas idejas, bet gan izveidot noderīgu resursu datubāzi. Tāpēc platformai vajadzētu būt savstarpēji saistītai ar citām, jau pastāvošām tīmekļvietnēm un resursiem par naida apkarošanu un naida izpausmēs cietušo un

īpaši neaizsargāto grupu atbalsta procedūrām, lai padarītu to pēc iespējas vienkāršāku un lietderīgāku. Vēl viens platformas mērķis ir palielināt izpratni un veicināt apzinātu iesaisti, izmantojot attiecīgos resursus. Lai gan ir daudz dažādu iniciatīvu, resursu un kampaņu, lielākā daļa cilvēku nezina, kur atrast visu šo informāciju un palīdzību. To varētu atrisināt viena centrāla platforma, kurā cilvēki varētu piekļūt visai šai informācijai. Šajā platformā varētu rīkot arī izpratnes veicināšanas kampaņu.

Platformā starppersonu saziņa (piemēram, liekot lietā tērzēšanas funkciju) varētu palīdzēt cilvēkiem reāllaikā, atrodoties savās mājās, izprast emocijas, dažādo pieredzi un šķēršļus. Tas varētu arī ļaut cietušajiem dalīties pieredzē un sazināties ar kādu, kas var palīdzēt viņiem justies labāk, tādējādi mazinot viņu nastu.

Viena no problēmām šīs platformas izveidē ir tas, ka varētu būt grūti to īstenot un nodrošināt, ka tīmekļvietne pēc savas struktūras ir iedzīvotājiem viegli saprotama, piekļūstama un pārlūkojama. Tāpat būs sarežģīti padarīt tīmekļvietni pietiekami interesantu, lai daudzi ES iedzīvotāji to apmeklētu brīvprātīgi. Turklāt, lai gan paneldiskusijas dalībnieki apzinās problēmas, kas saistītas ar šādas tīmekļvietnes izveidi visās vajadzīgajās valodās, mēs uzskatām, ka šīs pūles attaisnotos. Tīmekļvietni varētu padarīt emocionāli saistošāku un efektīvāku, ja cilvēkiem būtu iespēja tajā dalīties ar cietušo personīgajiem stāstiem. Nauds ir vecāks par internetu, lai gan internets, iespējams, ir saasinājis naida izpausmes, un to nevar viegli pārvarēt, izmantojot vienu platformu. Tomēr paneldiskusijas dalībnieki uzskata, ka platforma varētu būt efektīvs veids, kā palielināt izpratni un zināšanas par naida izplatību, kā arī sagatavot cilvēkus tā, lai viņi spētu mazināt un apkarot naida izpausmes, ar kurām viņi saskaras gan bezsaistē, gan tiešsaistē.

Ieteikums īsumā

- Ierosinām izveidot ES pārvaldītu viegli pieejamu platformu, kura darbotos kā vienas pieturas aģentūra informācijas sniegšanai un kurā būtu pieejamas galveno terminu definīcijas, dati par naida negatīvo ietekmi, praktiski un noderīgi resursi, saites uz citām platformām, iniciatīvām, organizācijām, kā arī pārskats par pastāvošajiem pasākumiem un atbalsta sistēmām dažādās dalībvalstīs.
- Lai novērstu dublēšanos un lietotājiem būtu pēc iespējas vieglāk atrast vajadzīgo informāciju un atbalstu, platforma būtu jāsasaista ar citiem naida apkarošanas pasākumiem, platformām un tīmekļvietnēm, kas pastāv valstu un ES līmenī.
- Tīmekļvietni varētu izmantot arī kā daļu no izpratnes veicināšanas kampaņas, un tā būtu aktīvi jāreklamē, izmantojot sociālos medijus, TV reklāmas un citus mediju kanālus.

Mediju un politikas nozīme

8. ieteikums. Neatkarīgas Uzticības komitejas izveide

Ierosinām izveidot neatkarīgu Uzticības komiteju, kas izveidotu Eiropas Parlamenta deputātu profesionālās ētikas kodeksu un uzraudzītu naida runu un maldinošas informācijas izplatīšanu. Uzticības komitejas sastāvā vajadzētu būt vairāku nozaru ekspertiem (piemēram, pilsoņiem, juridiskajiem ekspertiem, psihologiem, sociologiem, NVO un politikas ekspertiem), un tās darbība būtu jāuzrauga pilsoņiem. Lai nodrošinātu plašu pārstāvību, pilsoņi tiks atlasīti pēc nejaušības principa, piemērojot noteiktus kritērijus, lai uzlabotu sabiedrības neaizsargāto

grupu pārstāvību. Kad komiteja būs izveidota, tā spriedīs un lems par publiskajām amatpersonām un iestādēm piemērojamu profesionālās ētikas kodeksu. Profesionālās ētikas kodekss būs pielāgojams. Uzticības komiteja izmantos profesionālās ētikas kodeksu, lai vāktu datus, uzraudzītu īstenošanu un izstrādātu turpmākas pamatnostādnes naida runas gadījumu apzināšanai un apkarošanai. Uzticības komitejai būs arī oficiāls kontaktpunkts, kam citi ES iedzīvotāji var ziņot par politiķu pārkāpumiem un naida runu. Lai komitejā nodrošinātu plurālismu, tiks nodrošināta komitejas locekļu rotācija. Lai saglabātu savu integritāti, komiteja piemēros stingrus noteikumus attiecībā uz pievienošanos Uzticības komitejai, lai novērstu tās dalībnieku interešu konfliktus.

Pamatojums

Lai aizsargātu personas un kopienas no naida runas kaitīgās ietekmes, jo īpaši no publisko amatpersonu un iestāžu puses, ir vajadzīga Uzticības komiteja, kas izstrādā naida apkarošanai paredzētu profesionālās ētikas kodeksu, uzrauga tā īstenošanu un seko līdzi tā īstenošanai. Izstrādājot visaptverošu profesionālās ētikas kodeksu, kura pamatā ir juridisko ekspertu, psihologu, sociologu, iedzīvotāju un citu personu ieguldījums, šī komiteja var noteikt skaidras pamatnostādnes un vēlamās uzvedības modeļus. Šāda Uzticības komiteja ir būtiska, lai atgūtu un veicinātu uzticēšanos iestādēm un to pārstāvjiem. Īstenojot un uzraugot uzticamas rīcības profesionālās ētikas kodeksu, tiek nodrošināta lielāka pārredzamība. Komiteja darbojas neatkarīgi, pārredzami, un to uzrauga pilsoņi, tādējādi palielinot tās legimitāti. Lai komiteja būtu efektīva, tai jā sastāv no pienācīgi nokomplektētas multidisciplināras komandas, kas pārstāv dažādus viedokļus un neaizsargātās grupas.

Ieteikums īsumā

- Izveidot neatkarīgu Uzticības komiteju, kas izstrādātu pret naida runu un maldinošu informāciju vērstu profesionālās ētikas kodeksu ES publiskajām amatpersonām un nodrošinātu tā ievērošanu.
- Komitejā būs vairāku nozaru eksperti un pēc nejaušības principa atlasīti pilsoņi, nodrošinot neaizsargāto grupu pārstāvību.
- Komiteja uzraudzīs profesionālās ētikas kodeksa īstenošanu, vāks datus un apstrādās ziņojumus par politiķu paustu naida runu.

Pilsoņu veikta uzraudzība un dalībnieku rotācija palīdzēs saglabāt komitejas integritāti, pārredzamību un legimitāti.

9. ieteikums. Uzticamība, fakti un pārredzamība: pārbaudīt un noskaidrot, kas finansē informācijas sniegšanu

Iesakām pieprasīt medijiem sadarboties ar neatkarīgām faktu pārbaudes organizācijām, nodrošināt pārredzamību attiecībā uz to finansējuma avotiem, mudināt iedzīvotājus pārbaudīt saņemto informāciju un ierobežot politisko ietekmi uz mediju auditoriju, veicot šādas pasākumus:

- izveidojot stingrus informācijas pārbaudes un pareizības apliecinājuma protokolus fiziskām personām, apvienībām un uzņēmumiem, kuriem ir komerciāls mērķis un/vai kuri izmanto publiskos līdzekļus (piemēram, prasību atklāt savu juridisko statusu);

- neatkarīgiem medijiem publicējot ziņas par to, kas finansē informācijas pareizības apliecinājuma pētījumus un kas gūst labumu no informācijas izplatīšanas, ar mērķi nodrošināt lielāku avotu daudzveidību;
- sākot kampaņas ar mērķi palielināt iedzīvotāju izpratni par to, cik svarīgi ir pārbaudīt informāciju;
- ierobežojot vienas personas vai uzņēmuma īpašumā esošo mediju skaitu (radio, televīzija, sociālās platformas, laikraksti u. c.);
- nodrošinot sabiedrībai viegli pieejamu “melnās kastes” rīku*; cilvēkiem vai uzņēmumiem, kuriem ir komerciāls mērķis vai kurus finansē trešā persona, vajadzētu obligāti būt šādam rīkam; viltus ziņu / naida runas brīvprātīgas izplatīšanas gadījumā šiem cilvēkiem vai uzņēmumiem tiktu piemērotas sankcijas atkarībā no to globālā apgrozījuma.

Pamatojums

Maldinošas informācijas izplatīšana veicina šķelšanos un naidu mūsu sabiedrībā. Garantējot, ka informāciju pārbauda neatkarīgas struktūras, un finansējot neatkarīgus medijus, mēs varam mazināt pārpratumus un manipulācijas. Pārredzamība attiecībā uz mediju finansējuma avotiem, kas gūst labumu no informācijas izplatīšanas, stiprina sabiedrības uzticēšanos medijiem. Turklāt, lai sabiedrība būtu labāk informēta un nepakļautos maldinošai informācijai, ir būtiski mudināt iedzīvotājus vairāk aizdomāties par un kritiskāk attiekties pret saņemto informāciju. Šāda pieeja palīdz saliedēt sabiedrību un nodrošināt viedokļu plurālismu mediju telpā.

** “Melnā kaste” pret Mediapart Francijā: avotu pārredzamība, pārbaudes process, pētniecības metodika, konteksts un ierobežojumi, mediju īpašumtiesības un mediju finansējums.*

Ieteikums īsumā

- Iekļaut visu informāciju, kas nepieciešama mediju pārredzamībai.
- Atbalstīt neatkarīgu mediju finansēšanu, lai veicinātu mediju plurālismu.
- Ierobežot mediju īpašumtiesību koncentrāciju.

10. ieteikums. Eiropa satiek tevi: mediji, kas nodrošina pilsoņu līdzdalības iespējas

Iesakām paplašināt pilsoņu līdzdalību, lai leģitimētu mediju saturu un veicinātu kopīgu savstarpības un cieņas kultūru, izskaužot naidu. Šādas līdzdalības pamatā būs trīs cits citu papildinoši kanāli, proti:

1. līdzdalīgs medijs, kurā iedzīvotāji piedalās redakcionālo lēmumu pieņemšanā. Šīs sistēmas pamatā būs pastāvošie tīkli un uzņēmumi – gan publiskie, gan privātie –, kas, izmantojot jaunus finanšu līdzekļus, tiks stimulēti publicēt kvalitatīvu informāciju. Īpaši vērtīgi būs vietējie kanāli, kas iedzīvotājiem ir vistuvākie, kā arī pilsoņu paneļdiskusijas vietējā un valsts līmenī, kas palīdzēs izprast viņu prioritātes šajās jomās;
2. diskusiju forums sociālo mediju kanāla veidā ar saistošu un lietotājdraudzīgu lietotni, ko aizsargā pārredzamības noteikumi;
3. tiešsaistes sadarbības repozitorijs, kurā tiek glabātas kvalitatīvas ziņas un diskusijas, lai iedzīvotāji varētu veidot kopīgu vēsturi jauniešu izglītošanai un progresam ES nākotnei svarīgākajos jautājumos.

Šī sistēma paudīs iepriekš kopējā hartā definētas ES vērtības attiecībā uz naida runas apkarošanu. Struktūra ar ombuda funkcijām un ētikas komiteja veiks satura filtrēšanu, lai nodrošinātu tā atbilstību šīm vērtībām; jāapsver arī iespēja izmantot MI. Visbeidzot, šīs sistēmas īstenošanu uzraudzīs izvēlēta pilsoņu komiteja, kas nodrošinās, ka redakcionālo izvēli nenosaka ekonomiskās vai ideoloģiskās intereses.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo tas paredz iedzīvotāju tiešu iesaistīšanu, kura tiešas demokrātijas ceļā leģitimēpašas ES iestādes. Līdz ar to iedzīvotāji varēs atrast informāciju par visu, kas viņus interesē, un bez politiska spiediena piekrist savas valsts valdībai. Īpaša uzmanība tiek pievērsta jauniešiem, jo šajā mediju sistēmā tiek ņemti vērā arī komunikācijas līdzekļi, kas viņiem ir tuvāki nekā tradicionālie TV kanāli. Tāpat iespējams iesaistīt bērnus, izmantojot viņu vecumam pielāgotu saturu, piemēram, izglītības kursus vai spēles. Uzskatām, ka šī sistēma ir svarīga, lai pilnībā izskaustu dezinformāciju un naida runu, jo tā būs mediju platforma, kurā nebūs naidīgu vēstījumu. Tā kā apzināties risku, ka cilvēki šo sistēmu neizmantos, mums būs jāiegulda sistēmā pietiekami līdzekļi, lai nodrošinātu, ka tā ir pievilcīga un piesaistoša.

Ieteikums īsumā

- Paplašināt iedzīvotāju līdzdalību, lai apkarotu naida runu, izmantojot medijus.
- Izmantot trīs punktu pieeju: mediju, sociālo mediju kanālu un tiešsaistes sadarbības repozitoriju.

Uzraudzīt un filtrēt saturu, izmantojot daudzpusēju pieeju: ombuda struktūru, ētikas komiteju un pilsoņu uzraudzības komiteju.

Digitālā joma un tehnoloģijas

11. ieteikums. Pārduram burbuli: skatījumu dažādības veicināšana sociālajos medijos

Lai apkarotu radikalizāciju tiešsaistē, iesakām uzdot sociālo mediju platformām dažādot lietotājiem parādīto saturu. Algoritmi bieži vien rada atbalss kameras, uzspiežot neobjektīvu saturu un vedot tajā lietotājus aizvien dziļāk. Pielāgojot algoritmus, lai tie atspoguļotu plašāku viedokļu klāstu, mēs varam novērst viena viedokļa dominēšanu un veicināt līdzsvarotāku izpratni par tematiem.

Kā to paveikt? Mūsu ierosinātais risinājums nodrošina, ka pēc tam, kad lietotāji būs skatījušies ekstrēmistisku saturu, algoritms parādīs pretējus viedokļus atspoguļojošu saturu. Šī pieeja mudina lietotājus paraudzīties uz attiecīgo jautājumu niansētāk un plašāk, efektīvi pārdurot satura burbuļus, kas pašlaik tos tur izolācijā.

Parādot lietotājiem dažādus viedokļus, šī stratēģija ne vien samazina radikalizācijas risku, bet arī veicina kritisko domāšanu un empātiju. Šo pārmaiņu īstenošana padarīs sociālos medijus par informatīvāku un līdzsvarotāku telpu, veicinot veselīgāku tiešsaistes vidi visiem.

Pamatojums

Uzlabota kritiskā domāšana: lietotāju iepazīstināšana ar dažādiem skatījumiem veicina kritisko domāšanu un mudina cilvēkus rūpīgāk izvērtēt informāciju, samazinot uzņēmību pret radikālām ideoloģijām.

Samazināta polarizācija: nojaucot atbalss kameras, šī pieeja var mazināt sabiedrības polarizāciju, veicinot dialogu un saprašanos starp dažādām grupām.

Informēta sabiedrība: labāks uzņemtais informācijas līdzsvars nodrošina, ka sabiedrība ir labāk informēta par dažādiem jautājumiem, tādējādi veicinot niansētākas diskusijas un labāk pārdomātu lēmumu pieņemšanu.

Uzlabota garīgā veselība: daudzveidīga satura lietošana var mazināt trauksmi un stresu, kas saistīts ar atkārtotas un, iespējams, asu reakciju izraisošas informācijas patēriņu.

Demokrātijas stiprināšana: sabiedrība, kas tiek iepazīstināta ar dažādiem viedokļiem, ir labāk sagatavota iesaistīties demokrātiskajos procesos, un tas veicina veselīgāku un noturīgāku demokrātiju.

Šā ieteikuma īstenošana padarīs sociālos medijus par izglītības un konstruktīvu diskusiju platformu, kas galu galā nodrošinās augstāku sabiedrības informētības, saliedētības un empātijas līmeni.

Ieteikums īsumā

- Satura dažādošana: uzdot sociālo mediju platformām pielāgot algoritmus, lai tie atspoguļotu plašāku viedokļu klāstu, vēršoties pret atbalss kamerām un neobjektīvu saturu.
- Līdzsvarota dažādu viedokļu atspoguļošana: nodrošināt, ka ekstrēmistiska satura skatīšanās liek algoritmam parādīt pretējus viedokļus, tādējādi veicinot niansētu izpratni.
- Radikalizācijas mazināšana: šī stratēģija samazina radikalizācijas risku, iepazīstinot lietotājus ar dažādiem viedokļiem, veicinot kritisko domāšanu un empātiju.

Veselīgāka tiešsaistes vide: šo pārmaiņu īstenošana visiem lietotājiem radīs informatīvāku, līdzsvarotāku un veselīgāku tiešsaistes telpu.

12. ieteikums. Anonimitātes novēršana tiešsaistē ar mērķi apkarot naidu

Iesakām regulēt anonimitāti tiešsaistē, lai attiecīgās iestādes labāk izsekotu, izmeklētu un sauktu pie atbildības naida runas paudējus.

Tāpēc iesakām:

- ES un dalībvalstīm panākt spēkā esošo un turpmāko noteikumu un tiesību aktu piemērošanu;
- katras dalībvalsts līmenī izveidot identitātes autentifikācijas sistēmu, kurā, izmantojot valdības pārvaldītu portālu, tiek vākts personas identificēšanai nepieciešamais informācijas minimums. Tā būtu pakāpeniski jāsaskaņo ES dalībvalstu līmenī;
- prasīt, lai svarīgākās sociālo mediju platformas labāk sadarbotos ar Eiropas un valstu iestādēm spēkā esošo un turpmāko tiesību aktu piemērošanā un identitātes autentifikācijas sistēmas izmantošanā;
- ar jaunu Eiropas rīcības hartu, ko īsteno svarīgākajās sociālo mediju platformās, kā arī ar publisko struktūru, skolu un kopienu grupu starpniecību, palielināt tiešsaistes lietotāju izpratni par to, kādi ir viņu pienākumi, kad viņi publicē saturu.

Pamatojums

Šis ieteikums ir svarīgs, jo krasi aug naida runas gadījumu skaits, jo īpaši tiešsaistē. Anonimitātes regulēšana ļautu vieglāk identificēt naida runas paudējus tiešsaistē un saukt tos pie atbildības.

Tomēr anonimitāte ir arī jāaizsargā, pamatojoties uz pašreizējo izpratni par runas brīvību, garantējot redzējumu un viedokļu brīvu apmaiņu tiešsaistē.

Ieteikums īsumā

- Padarīt atbildību tiešsaistē par realitāti.
- Uzlabot noteikumu un tiesību aktu efektivitāti.
- Ieviest Eiropas autentifikācijas sistēmu.
- Palielināt izpratni par naida runas sekām.

13. ieteikums. ES drošas interneta pārlūkošanas karte

Iesakām ieviest ES drošas interneta pārlūkošanas karti bērniem no astoņu gadu vecuma. Šī karte būtu pieejama arī pielāgotā versijā vecāka gadagājuma grupām. Ar šo karti bērni iegūtu prasmes, kas vajadzīgas, lai patstāvīgi un droši pārlūkotu internetu un zinātu, kā jārikojas, sastopoties ar naidīgu saturu tiešsaistē. Mācību kursā, ko organizē pilsoniskās sabiedrības organizācijas skolās, bērni vecumam atbilstošā veidā mācītos, rodot atbildes uz cita starpā šādiem jautājumiem:

- Kā es varu atpazīt naidīgu saturu un reaģēt uz to?
- No kā man jāuzmanās, lai es (neapzināti) neizplatītu naidīgu saturu?
- Pie kā es varu vērsties, ja es esmu cietis no naida izpausmēm?
- Kādas ir privātuma robežas?

Apmācībai vajadzētu būt izklaidējošai un atbilstošai vecumam. Instruktori (pilsoniskās sabiedrības organizācijas, NVO u. c.) būtu jāatbalsta, piešķirot atbilstošu vajadzīgo ES un dalībvalstu finansējumu. Būtu jānodrošina arī vienoti terminoloģijas standarti instruktoriem. Pēc apmācību pabeigšanas bērni saņemtu ES drošas interneta pārlūkošanas karti. Valstu līmenī kartes popularizēšanā un ieviešanā (ņemot vērā tās brīvprātīgo raksturu) būtu jāiesaista vecāki un skolotāji, savukārt ES līmenī ES drošas interneta pārlūkošanas kartes popularizēšanu vajadzētu noteikt kā obligātu visās dalībvalstīs. Turklāt būtu jāpārbauda, vai piekļuvi noteiktam saturam internetā varētu saistīt ar šīs attiecīgās drošas interneta pārlūkošanas kartes iegūšanu. Bērniem, kas saņēmuši šo drošas interneta pārlūkošanas karti vajadzētu būt arī iespējai tīkloties tiešsaistē ar citiem bērniem no visas ES.

Pamatojums

Uzskatām, ka šī ideja ir efektīva, tāpēc ka īpaši jaunākie bērni lepotos ar to, ka ir ieguvuši ES drošas interneta pārlūkošanas karti (līdzīgi kā velosipēda vadītāja apliecību). Šī karte atvieglotu dzīvi arī vecākiem, kuriem bieži vien nav vajadzīgo prasmju, lai sagatavotu savus bērnus drošai interneta izmantošanai. Viņi varētu arī pievienot dažādus nosacījumus, kas saistīti ar kartes saņemšanu (piemēram, paredzēt, ka piekļūt konkrētai tiešsaistes spēlei var tikai pēc kartes iegūšanas). Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka ES drošas interneta pārlūkošanas kartes ieviešana nodrošina bērniem Eiropā iespēju viegli iesaistīties kultūru apmaiņā, kas savukārt veicina iecietību un empātiju.

Ieteikums īsumā

- Ieviest ES drošas interneta pārlūkošanas karti bērniem no astoņu gadu vecuma, kura tiek izsniegta pēc pilsoniskās sabiedrības organizāciju nodrošinātiem mācību kursiem par interneta drošību un to, kā rīkoties, sastopoties ar naidīgu saturu.
- Nodrošināt ES finansējumu un kopīgus standartus instruktoriem un iesaistīt vecākus un skolotājus kartes popularizēšanā.
- Piešķirt karti pēc apmācības pabeigšanas un, iespējams, sasaistīt kartes ieguvi ar piekļuvi noteiktam tiešsaistes saturam.
- Veicināt kultūru apmaiņu un tīklošanos starp bērniem visā ES, sekmējot iecietību un empātiju.

14. ieteikums. Moderēšana, kurā izmanto MI: sociālo mediju aizsardzība pret naida runu

Iesakām izstrādāt MI rīku, ar ko atklāt nelikumīgu naida runu sociālo mediju platformās, nodrošinot atbilstību ES standartiem. Šis rīks darbotos, kā aprakstīts turpmāk.

Atklāšana un iezīmēšana:

- atklāj naida runu, pamatojoties uz ES līmenī noteikto nelikumīgas naida runas definīciju;
- iezīmē ierakstus kā iespējamu naida runu un informē autoru;
- iezīmētos ierakstus 24 stundu laikā pārskata moderators, kas ir cilvēks;
- ieraksti, kas atbilst runas brīvības principiem, tiek publicēti;
- ieraksti, kas satur nelikumīgu naida runu, tiek pārsūtīti iestādēm lietas ierosināšanai un pēc tam dzēsti.

Atklāšana pirms publicēšanas:

- atklāj naida runu pirms satura publicēšanas;
- informē autorus, ja viņu ieraksti, šķiet, satur nelikumīgu naida runu;
- sniedz autoriem iespēju pārskatīt ierakstu vai to publicēt bez izmaiņām;
- ja saturs tiek publicēts, tas paliek iezīmēts līdz brīdim, kad to pārskata cilvēks, un tiek sniegts brīdinājums par naida runas publicēšanas nelikumību un sekām.

Šā rīka obligāta izmantošana sociālajos medijos ES uzlabos drošību tiešsaistē, aizsargās marginalizētās kopienas un nodrošinās atbilstību noteikumiem par naida runu, veicinot cieņpilnāku digitālo vidi.

Pamatojums

Pastiprināta aizsardzība: šis MI rīks nodrošina spēcīgu aizsardzību marginalizētām grupām, atklājot un mazinot naida runu, pirms tā rada kaitējumu. Ātri atklājot un izdzēšot nelikumīgu saturu, mēs veidojam drošāku tiešsaistes vidi.

Efektivitāte un precizitāte: MI satura atklāšanas funkcijas un cilvēka veiktas pārskatīšanas apvienojums nodrošina, ka naida runa tiek atklāta ar augstu precizitāti, vienlaikus ievērojot runas brīvību. Ar 24 stundu pārskatīšanas procesu tiek panākts līdzsvars starp ātrumu un rūpību, līdz minimumam samazinot kaitīga satura izplatīšanos.

Atbildība: informējot satura veidotājus par iespējamu naida runu un juridiskajām sekām, rīks veicina atbildību un izpratni. Lietotāji tiek izglītoti par to, kas ir nelikumīga naida runa, un tas veicina apdomīgāku un cieņpilnāku saziņu.

Preventīvie pasākumi: atklāšana pirms satura publicēšanas ļauj lietotājiem pārskatīt potenciāli kaitīgu saturu pirms tā publiskošanas. Šī proaktīvā pieeja palīdz novērst naida runas izplatīšanos, mazinot nepieciešamību pēc soda pasākumiem un veicinot cieņas kultūru.

Atbilstība tiesību aktiem: nodrošinot, ka sociālo mediju platformas ievēro ES tiesību aktus attiecībā uz naida runu, tiek izveidots vienots standarts visā digitālajā telpā. Šī saskaņošana vienkāršo izpildes panākšanu un stiprina tiesisko regulējumu, kas vērsts pret naida runu tiešsaistē.

Pozitīvas sociālās pārmaiņas: šā rīka ieviešana veicina iekļaujošāku un cieņpilnāku sabiedrību. Samazinot naida runas izplatību, mēs mudinām paust dažādus viedokļus un skatījumus, uzlabojot sociālo kohēziju un savstarpējo sapratni.

Kopumā šis MI rīks ir nozīmīgs solis ceļā uz drošāku un cieņpilnāku tiešsaistes vidi, nodrošinot, ka mijiedarbība digitālajā vidē atbilst iekļautības un cieņas vērtībām.

Ieteikums īsumā

- Izstrādāt rīku, kas atklāj nelikumīgu naida runu sociālo mediju platformās un kam ir cita starpā šādas funkcijas:
- atklāj un iezīmē iespējamu naida runu atbilstīgi ES standartiem, informē autorus un iesniedz cilvēkam pārskatīšanai. Nelikumīgs saturs tiek dzēsts, un par to tiek ziņots; saturs, kas atbilst runas brīvības principiem, tiek publiskots;
- pārlūko saturu pirms publicēšanas, informē autorus par iespējamu nelikumīgu naida runu un ļauj saturu pārskatīt. Iezīmēto saturu pārskata, un par to sniedz juridisku brīdinājumu.

Izglītība

15. ieteikums. Pilsoņu paneļdiskusiju iedvesmotas debašu kultūras izplatīšana skolās

Iesakām skolās mācību laikā rīkot minidebates, tādu kā “pilsoņu minipaneļdiskusiju”. Visefektīvākais veids, kā iesaistīt bērnus debatēs (neveidojot “pilsoniskās audzināšanas stundu”), ir, izmantojot mācībspēku (piemēram, vadītāju, asistentu un skolotāju) atbalstu, īstenot šo iniciatīvu drošā vidē. Piemēram, organizēt debates par maltītēm ēdnīcā, pievēršot uzmanību dažādu reliģiju ieradumiem, ir veids, kā raisīt diskusijas par konkrētiem tematiem, kas skar bērnus katru dienu, un kā izmantot skolas darbinieku, piemēram, ēdnīcas darbinieku un šefpavāru, speciālās zināšanas. Par savu darbu bērniem varētu stāstīt arī no citām aprindām nākoši cilvēki, kas nav tieši saistīti ar izglītības nozari (piem., policijas pārstāvji). Attiecībā uz šajās debatēs aplūkojamiem tematiem – būtu jāpajautā tieši bērniem, par kādiem tematiem viņi vēlas padziļināt savu izpratni. Bērni var apspriest jebkuru tematu, ja vien tas ir pielāgots viņu līmenim un ir piemērots. Efektīvs veids, kā dalīties šajā pieredzē un debašu kultūrā visā Eiropas Savienībā, varētu būt mērķsadarbība starp skolām. Piemēram, skolu pārstāvji, kas piedalījušies debatēs, varētu apmaiņās veidā ceļot un dalīties pieredzē un viedokļos ar citu skolu pārstāvjiem no Eiropas valstīm. Šo debašu “rezultātus” varētu iekļaut bērniem paredzētā pilsoņu platformā.

Pamatojums

Jaunieši ir ar atvērtāku prātu un spēj labāk pieņemt dažādus viedokļus, un tas ir būtisks naida apkarošanas aspekts. Tāpēc bērni (vecumā no 6 līdz 16 gadiem) skolās ir jāinformē par pilsonisko kultūru un pilsonisko līdzdalību. Šīs skolās organizētās “paneļdiskusijas” vajadzētu izmantot kā mācību metodi bērniem. Līdzdalības kultūra un šajās debatēs attīstītās prasmes var būt noderīgas visu mūžu. Mērķsadarbības programmas starp skolām varētu būt efektīvas, jo tās pilnībā nemaina dalībvalstu izglītības programmas, bet īsteno kopīgu iniciatīvu, kuras mērķis ir palielināt Eiropas bērnu kritisko domāšanu un izpratnes līmeni.

Ieteikums īsumā

- Jaunieši ir ar atvērtāku prātu un spēj labāk pieņemt dažādus viedokļus.
- Bērniem (vecumā no 6 līdz 16 gadiem) vajadzētu eksperimentēt ar pilsoniskās līdzdalības kultūru un debatēm skolā.

Mērķsadarbība starp skolām var būt noderīga pieredzes apmaiņai Eiropas līmenī un dažādu kultūru un domāšanas veidu apmaiņai un izprašanai.

16. ieteikums. Stiprināt bērnu un jauniešu sociālās un emocionālās prasmes, lai novērstu naidu

Pieprasām īstenot īstermiņa un vidēja termiņa pasākumus, kas stiprinās bērnu emocionālās un sociālās prasmes. Tālab iesakām uzlabot mācību vidi skolās un piedāvāt tādas aktivitātes kā teātris, māksla, nevardarbīga komunikācija un pilsoniskā izglītība skolās un to apkaimē, lai mācītu kritisko domāšanu, empātiju un emocionālās prasmes. Īstermiņā prasām veikt vairāk un labākus pētījumus par mūsu ierosināto naida novēršanas pasākumu ietekmi. Īstermiņā un vidējā termiņā pieprasām pārorientēt tādu programmu kā *Erasmus+*, *CERV* vai no ES struktūrfondiem finansētu programmu prioritātes, lai atbalstītu tās aktivitātes, kas novērš naidu skolās un ārpus tām. Eiropas Komisijai būtu proaktīvi jānorāda uz šīm prioritātēm un plaši jāinformē par tām (piemēram, sniedzot ieteikumus dalībvalstīm un aicinot iesniegt projektus), kā arī jāsadarbjas ar *UNESCO* un Eiropas Padomi, lai saskaņotu rīcību ar to attiecīgajām programmām. Pēc tam skolas, skolotāji un vietējie dalībnieki varētu izmantot šos līdzekļus aktivitāšu īstenošanai. Lai palielinātu sociālo iekļaušanu, aktivitātēm vajadzētu būt pieejamām visiem bez maksas. Prasām pēc aptuveni pieciem gadiem šo pienācīgi izvērtēt, lai pārorientētos un izlemtu, vai pasākumi ir bijuši ietekmīgi. Tas varētu palielināt ES spēju novērst naidu skolās.

Pamatojums

Pašreizējā izglītības sistēmā emocionālo un sociālo prasmju jautājumi netiek uztverti pietiekami nopietni. Arī skolas ir vieta, kur piedzīvo naidu. Bērni nav labi sagatavoti kļūt par pieaugušajiem, kuri apzinās savas emocijas. Skolas ir vieta, kuru apmeklē visi bērni un kur tie var mācīties, kā dzīvot līdzās. Labas mācību gaisotnes radīšana ir labākais veids, kā novērst naidu. Sevis un citu iepazīšana nodrošina labāku kritisko un paškritisko domāšanu un vairo iecietību. Tādas aktivitātes kā teātris, deja, nevardarbīga komunikācija ir labs veids, kā apgūt šīs prasmes.

Ieteikums īsumā

Viens no risinājumiem, kā novērst naidu sabiedrībā, ir uzlabot mācību vidi skolās un piedāvāt tādas aktivitātes kā teātris, māksla, nevardarbīga komunikācija, pilsoniskā izglītība skolās un ap tām.

Tas ļaus bērniem mācīties un attīstīt savas emocionālās un sociālās prasmes un sekmēs labāku savstarpējo sapratni starp bērniem, tādējādi galu galā mazinot arī naidu sabiedrībā.

17. ieteikums. Katras paaudzes un katras tautas izglītošana par nevardarbīgu komunikāciju

Iesakām: īstermiņā izstrādāt nevardarbīgas komunikācijas pamatnostādnes (iedvesmojoties no tādiem dokumentiem kā rokasgrāmata "From Hate Speech to Non-violent Communication"), kas pielāgotas jauniešiem un pieaugušajiem paredzētiem izglītojošiem materiāliem;

- dalībvalstīm vidējā termiņā sagatavot nevardarbīgas komunikācijas kursus, ar ko papildināt bezdarbnieka pabalstus pieaugušajiem;
- dalībvalstīm vidējā termiņā sagatavot izglītojošus materiālus darba ņēmējiem;
- ES īstermiņā izveidot videomateriālus par trim jēdzieniem (IECIETĪBA, LAIPNĪBA, PIEDOŠANA) mediju saturā;
- skolām vidējā termiņā piedāvāt vecākiem nevardarbīgas komunikācijas izglītības iespējas (piemēram, skolās);
- ES vidējā termiņā un ilgtermiņā ieviest tekstu implicīto adaptāciju (piemēram, apmācībās un eksāmenos): nevardarbīga komunikācija būtu jāiekļauj mūsu valodā pēc noklusējuma;
- dalībvalstīm ilgtermiņā iekļaut nevardarbīgas komunikācijas metodiku ieslodzīto reintegrācijas procesos.

Pamatojums

Komunikācija ir viens no vissvarīgākajiem veidiem, kā dzīvē tikt saprastiem, taču tā netiek mācīta. Ja mēs mācīsim šo prasmi, būs daudz mazāk konfliktu un strīdu starp cilvēkiem. Savu jūtu apzināšanās, introspekcija un līdzjūtība pret citiem. Ja to īstenotu, Eiropā būtu daudz mazāk naida. Pašlaik naida izpausmes sasniegušas augstāko punktu, turpmāk tām vajadzētu samazināties. Labāka komunikācija nodrošina labāku sadarbību, kas palīdzētu uzlabot Eiropas vienotību.

Ieteikums īsumā

- Nodot sabiedrībai galvenos jēdzienus "IECIETĪBA", "LAIPNĪBA", "PIEDOŠANA", izmantojot tiešus un netiešus izglītojošus pasākumus.
- Izplatīt zināšanas par nevardarbīgu komunikāciju un to lietot visās sabiedrības vecuma grupās, sākot no jauniešiem līdz pieaugušajiem, to vidū vecākiem.
- Izmantot spēkā esošās ANO pamatnostādnes un pielāgot tās izglītojošiem materiāliem.
- ES izstrādāt izglītojošus bezmaksas materiālus pieaugušajiem (gan darba, gan izglītības vidē).
- Veidot izpratni veicinošu mediju saturu, lai izplatītu informāciju par šo metodi.
- Visā oficiālajā komunikācijā izmantot nevardarbīgas komunikācijas stilu, padarot šāda stila komunikāciju par standarta veidu, kā uzrunāt iedzīvotājus.

Pilsoniskā līdzdalība un sociālā iekļaušana

18. ieteikums. Izveidot Eiropas pilsoņu paneļdiskusijas par naida apkarošanu jauniešiem (vecumā no 16 līdz 25 gadiem)

Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās jauniešiem būtu jāpiemēro nejaušas atlases process, kā tas pašreiz notiek Eiropas pilsoņu paneļdiskusijās, jo tā rezultātā paneļdiskusijā tiek pārstāvētas dažādas grupas. Paneļdiskusijās būtu jāietver temati, kas saistīti ar jauniešu problēmām un viņu iespējām (t. i., iebiedēšana, iecietība, cieņa, stereotipi un sociālā iekļaušana). Šajās paneļdiskusijās būtu jāizmanto jaunieši kā eksperti, lai padziļinātu izpratni par būtiskiem jautājumiem un viņi varētu paust savu viedokli ES līmenī. Piemēram, Jaunatnes paneļdiskusijā kā “eksperti” un “resursi” varētu darboties jaunieši, kas iesaistīti diskriminācijas novēršanas vai migrantu integrācijas apvienībās. Šīs paneļdiskusijas būtu jāpopularizē pilsoņu iesaistes platformā (kura ir jāpārskata, jāpadara interaktīvāka, “foršāka” un labāk jāpopularizē).

Pamatojums

Jaunieši bieži vien neinteresējas par politiku un balsošanā piedalās arvien mazāk. Viņu politiskos pārstāvjus (valsts vai Eiropas līmenī) ievēlē vecāka gadagājuma cilvēki. Uzzināt, kas ir politiskās debates, iepazīties ar to, ko dara Eiropas Savienība, un izrādīt par to interesi, piedaloties mūsu paneļdiskusijai līdzīgā Eiropas pilsoņu paneļdiskusijā, varētu būt interesants veids, kā veicināt pastāvīgāku iesaistīšanos. Eiropas līmenim ir izšķiroša nozīme, jo daudzās dalībvalstīs priekšstats par Eiropas Savienību ir tikai tāds, ka “visu izlemj Brisele”. Briseli uztver kā “lielo priekšnieku, kurš uzspiež daudzus noteikumus”. Eksperiments ar pilsoņu paneļdiskusiju varētu ļaut jauniešiem sajusties tuvākiem Eiropai un citiem Eiropas jauniešiem. Tā kā jaunieši ir starp tiem, kuri visbiežāk cieš no naida, koncentrēšanās uz viņiem ir ļoti svarīga.

Ieteikums īsumā

Iesakām izveidot Eiropas mēroga paneļdiskusijas par naida apkarošanas jautājumiem, kas paredzētas tieši jauniešiem.

Mērķis ir divējāds: cīnīties pret jauniešu neuzticēšanos politiķiem un saskatīt, ka jaunieši ir daļa no dažādu problēmu risinājuma.

19. ieteikums. Brīvprātīgā pilsoniskā dienesta attīstīšana pieaugušajiem vietējās kopienās

Ir jāatvēr laiks dalībai šajās brīvprātīgā darba aktivitātēs, piemēram, piešķirot apmaksātu atvaļinājumu, kas īpaši paredzēts pilsoniskai iesaistei. Vienlaikus jāņem vērā pašnodarbinātās personas. Lieliski stimuli pilsoniskās līdzdalības palielināšanai dažādās kategorijās varētu būt ekonomiski ieguvumi (piemēram, nodokļu samazinājums). Visbeidzot, ES līmenī būtu jāveicina vietējo iniciatīvu nozīme: ES varētu stimulēt un atbalstīt šīs vietējās iniciatīvas visā Eiropā, daloties pieredzē un sniedzot finansiālu atbalstu. Šā brīvprātīgā dienesta ilgums būtu īsāks nekā *Erasmus* periods darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām (piemēram, viena nedēļa).

Pamatojums

Vietējam līmenim ir ļoti liela nozīme naida apkarošanā, un vietējās kopienas ir vērtīgs atbalsts sociālajai kohēzijai. Brīvprātīgajam darbam, piemēram, apvienībās, kas veicina integrāciju, vajadzētu būt pieejamam visu vecumu cilvēkiem. Eiropas Savienība varētu atbalstīt šīs iniciatīvas, lai apkarotu naidu vietējā līmenī un nodrošinātu pieredzes apmaiņu starp dažādiem vietējiem dalībniekiem.

Ieteikums īsumā

- Brīvprātīgajam pilsoniskajam dienestam vajadzētu būt pieejamam visiem neatkarīgi no viņu ekonomiskajiem vai profesionālajiem apstākļiem.
- Uzņēmumiem jāļauj saviem darbiniekiem izmēģināt šīs Eiropas brīvprātīgā darba shēmas (ar Eiropas atbalstu).
- Brīvprātīgais darbs un iegūtās prasmes būtu augstu jānovērtē.

20. ieteikums. Palīdzība atgūt dzīves jēgu

Iesakām ES veicināt kopienas telpu izveidi marginalizētu cilvēku atbalstam. Šo palīdzību var novirzīt dažādos virzienos atkarībā no personas vajadzībām. Iesakām dot cilvēkiem iespēju atrast darbu, jo tas nodrošina personīgu autonomiju un stabilitāti, bet vienlaikus sniegt konkrētu atbalstu tām grupām, kurām ir grūtāk piekļūt darba tirgum, piemēram, personām ar invaliditāti, bēgļiem, bezpajumtniekiem, ļaunprātīgi izmantotiem cilvēkiem. Konkrēta palīdzība šādos gadījumos varētu būt palīdzēt sagatavoties darba pieteikumiem un intervijām, nodrošināt iespēju parūpēties par savu higiēnu un iegūt piemērotu apģērbu darbam.

Šāda veida kopienas virzītām iniciatīvām varētu būt pieejams publiskais finansējums, bet vienlaikus būtu jāizmanto solidaritātes tīkli un brīvprātīgā darba iniciatīvas, kas jau pastāv kopienā, lai finansiālais ieguldījums publiskajam budžetam neuzliktu pārmērīgu slogu. Būtu jāapņemas saglabāt centru ilgtermiņa finansēšanas nosacījumus.

Šīm solidaritātes un atbalsta iniciatīvām kopumā būtu jāaptver divas vajadzības: no vienas puses, sniegt specializētu palīdzību konkrētām grupām, kurām var būt īpašas vajadzības, un, no otras puses, būt atvērtām dažādām marginalizētām grupām, neveidojot prioritāšu skalas un nenosakot preferences, kas varētu vēl vairāk veicināt naidu un diskrimināciju.

Šajos centros var saņemt katra individuālajam gadījumam atbilstošu konkrētu un tūlītēju palīdzību, ko sniedz pienācīgi apmācīti brīvprātīgie un/vai profesionāļi, kuri var novirzīt cilvēkus uz vietu, kur viņi var saņemt konkrētu palīdzību. Palīdzību var sniegt ne vien cilvēkiem no marginalizētām grupām, bet arī ikvienam, kam izveidojušies tādi personīgi apstākļi vai dzīves situācijas, kurās var būt vajadzīgs atbalsts.

Šajos kopienas centros var rīkot arī darbseminārus, aktivitātes, kultūru apmaiņu, pasākumus un svinības, kas palīdz veidot kopības sajūtu un pārvarēt diskriminācijas liktos šķēršļus. Šajās telpās būtu jāiedveš dzīvība, t. i., tās jāpadara tādas, lai cilvēki tur justos gaidīti un ērti.

Centram, kas sniegs palīdzību, un atbalsta saņēmējam, kuram noteiktā termiņā jāsasniedz rezultāti, par kuriem panākta vienošanās, jāuzņemas abpusējas saistības. Īpašu gadījumu atrisināšanai var būt vajadzīgs ilgāks laiks, un to eksperti novērtē katrā gadījumā atsevišķi.

Pamatojums

Tas ir svarīgi, jo cilvēki, dodoties uz šiem kopienas centriem, saņemtu lielu atvieglojumu. Tie būtu kaut kas jauns, tie sniegtu cerību un iedvesmotu. Tie uzlabotu garīgo veselību, palīdzētu cilvēkiem ar problēmām mājās, varētu piedāvāt pajumti visiem nelabvēlīgā situācijā esošiem cilvēkiem, kuriem šis risinājums var palīdzēt, lai viņi varētu izmantot savas pamattiesības dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, un tie palīdzētu cilvēkiem atrast dzīves jēgu. Tas ir svarīgi, jo cilvēki var ietekmēt cits citu, veidot attiecības un izprast cits cita problēmas. Cilvēki nejustos stigmatizēti vai pakļauti stereotipiem. Mums atkal jāklūst par cilvēkiem (nevis tikai jāpaātrina tehnoloģiju izstrāde, kas kaitē cilvēcībai). Cilvēkiem ir vajadzīgas iespējas, un šis ieteikums varētu radīt darba iespējas.

Ieteikums varētu veicināt iekļaujošāku, taisnīgāku, egalitārāku, jēgpilnāku un empātiskāku sabiedrību, kurā ikviens var būt vienlīdzīgs sabiedrības loceklis un kurā mēs neuzskatām par normālām tādas problēmas kā nabadzība un bezpajumtniecība, jo tās rada naidu.

Šis ieteikums varētu palīdzēt sabiedrībai vietējā līmenī. Runājot par ietekmi – mums ir jāsniedz globāli risinājumi globālām problēmām. Ietekme vispirms būtu vērojama nelielā mērogā un tad paplašinātos.

Riski varētu rasties tad, ja sociālie darbinieki nebūtu sagatavoti veikt darbu un ja ideja nebūtu pietiekami labi izstrādāta. Citi riski varētu būt finansiāli, lingvistiski vai saistīti ar integrāciju.

Ieteikums īsumā

- ES būtu jāveicina kopienas telpu izveide, lai atbalstītu marginalizētās grupas.
- Palīdzība būtu jāpielāgo cilvēku vajadzībām ar pienācīgi apmācītu brīvprātīgo un/vai profesionāļu atbalstu, un centram un saņēmējam būtu abpusēji jāapņemas noteiktos termiņos, kurus īpašos gadījumus varētu pagarināt, panākt rezultātus, par kuriem panākta vienošanās.
- Būtu jāapņemas nodrošināt ilgtermiņa publisko finansējumu, vienlaikus izmantojot jau pastāvošus solidaritātes tīklus un brīvprātīgā darba iniciatīvas.

21. ieteikums. Meklējam cilvēkus: sociālās nevienlīdzības novēršana ar mērķi apkarot naidu Eiropas Savienībā

Kā norādīts problēmas definīcijā, sociālā nevienlīdzība ir viens no galvenajiem naida virzītājspēkiem/cēloņiem mūsu sabiedrībā. Neraugoties uz problēmas nozīmīgumu, ES iestādes un dalībvalstis nav to pienācīgi risinājušas, un tas skaidri parāda, ka ir vajadzīgi visaptveroši ES finansēti pētījumi, lai apzinātu un novērstu saiknes starp sociālo nevienlīdzību un naidu.

Ir būtiski gūt izpratni par šīm saiknēm, lai varētu izstrādāt efektīvu politiku un intervences pasākumus. Ja nav pārlicenošu empīrisku pierādījumu, kas balstīti uz kvalitatīviem un kvantitatīviem datiem, centieni novērst sociālo nevienlīdzību var būt vērsti nepareizā virzienā vai neefektīvi. Sociālo organizāciju iesaistīšana datu vākšanā nodrošina, ka dati atspoguļo nevienlīdzības visvairāk skarto cilvēku reālo situāciju, nodrošinot precīzāku un atbilstošāku pamatu pētniecībai, kurā izmanto augšupēju pieeju. Pastāvīgi publicējot šos konstatējumus, tiks sniegta noderīga informācija, uz kuras pamata varēs pilnveidot pašreizējos centienus. Pētījumu rezultātus var iekļaut izpratnes veicināšanas kampaņās.

Pamatojums

Pamatnostādņu un kampaņu izstrāde uz rūpīgu pētījumu pamata ļauj īstenot mērķorientētas darbības, kas pievēršas konkrētiem veidiem, kā sociālā nevienlīdzība veicina naidu. Šī stratēģiskā pieeja var būtiski samazināt sociālo spriedzi un veicināt sociālo kohēziju, kā arī dot iespēju īstenot sistēmiskas pārmaiņas.

Datu vākšana par pozitīvu pasākumu ietekmi un pastāvīga konstatējumu publicēšana veicina pārredzamību un atbildību. Šis process ne vien nodrošina informāciju politikas veidotājiem un ieinteresētajām personām, bet arī vairo sabiedrības uzticēšanos un mudina sadarboties, lai novērstu sociālo nevienlīdzību.

Nosakot standartus pārbaudītiem, uzticamiem datiem un saskaņotu metodiku, kas ietver gan personiskus vēstījumus, gan kvantitatīvus un kvalitatīvus datus, tiek nodrošināta pētījumu uzticamība un vispusība.

Lai mazinātu naidu un veicinātu saliedētāku sabiedrību Eiropas Savienībā, ir būtiski risināt sociālās nevienlīdzības problēmu, veicot visaptverošus pētījumus un vācot datus. Šī pieeja sniedz nepieciešamo ieskatu un instrumentus efektīvas politikas un intervences pasākumu izstrādei, tādējādi veicinot taisnīgāku un harmoniskāku sociālo vidi.

Ieteikums īsumā

- ES iestādes un dalībvalstis nav pietiekami pievērsušās sociālās nevienlīdzības (kā naida virzītājspēka un cēloņa) problēmas risināšanai, tāpēc ir jāveic vairāk pētījumu, lai nodrošinātu, ka tiek apzinātas un novērstas saiknes starp sociālo nevienlīdzību un naidu.
- Veikt visaptverošu ES finansētu pētījumu par saikni starp sociālo nevienlīdzību un naidu, datu vākšanā iesaistot dažādas ieinteresētās personas. Izmantot konstatējumus, lai izstrādātu mērķtiecīgu politiku un izpratnes veicināšanas kampaņas sociālās kohēzijas sekmēšanai.
- Iesaistīt NVO, dalībvalstis un pētniecības institūtus plašā datu vākšanā, kurā izmanto gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas metodes.
- Nodrošināt konstatējumu pastāvīgu publicēšanu.